

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref
16/219

Vår ref
17/177

Dato
1. september 2017

**Høringsuttalelse - Endringer i rovviltforskriften -
Skadefellingsbestemmelser for kongeørn og kongeørnprosjekter**

Vi viser til høringsbrev datert 21.06.2017 om endringer i rovviltforskriften § 12 og tilhørende kommentarer med høringsfrist 04.09.2017.

Forslag til endringer er en oppfølging av Innst. 335 S (2015-2016), jf. Stortingets behandling av representantforslag 124 S (2015-2016) for den del som gjelder kongeørn.

Forslaget innebærer at i situasjoner der det er dokumentert større skadeomfang over flere år i samme område, kan det innenfor prosjektområdene på Fosen og i Troms tillates felling av kongeørn uten at det foreligger en akutt fare for skade, så fremt det foreligger fare for større skade. Videre kan skadefellingstillatelser i prosjektområdene knyttes opp mot et bestemt område og tidspunkt, uten krav til identifisering av skadegjørende individ. Forsøksordningen gjelder i den prosjektperioden som avklares i kontrakt mellom forskningsprosjektene og Miljødirektoratet.

Stortinget har gjennom sine beslutninger lagt føringer for at videre studier og kunnskapsinnhenting skal videreføres på Fosen og i Troms, samt at det skal igangsettes en forsøksordning for forvaltning av kongeørn innenfor rammene av rovviltforliket, begrenset til de samme områdene. I forslaget omtales også noen sentrale elementer i dette prosjektet og det fremgår at det legges opp til at Miljødirektoratet skal sørge for den videre oppfølging og gjennomføring av prosjektene på Fosen og i Troms.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for
matpolitikk

Saksbehandler
Per Finset
22 24 93 35

LMD sine kommentarer

Vi oppfatter at flertallsmerknader fra komiteen representerer to ulike oppdrag til KLD:

- 1) "Flertallet ber Klima- og miljødepartementet sende på høring forslag til endringer av bestemmelsene om skadefelling, som målrettet kan bidra til færre tap av beitedyr til kongeørn i områder med særskilt skadeomfang."
- 2) Et annet flertall "ber regjeringen også igangsette en forsøksordning for forvaltning av kongeørn innenfor rammene av rovviltforliket. En ordning begrenses til områder på Fosen-halvøya og i Troms, hvor kongeørn er stedvis en stor utfordring for beitedyr, En slik forsøksordning vil bidra til verdifull kunnskap om forvaltningspraksis."

Vi oppfatter at pkt 1) gjelder generelt for områder med særskilt skadeomfang og ikke skal avgrenses til forsøksområdene for forvaltning av kongeørn på Fosen-halvøya og i Troms i pkt. 2).

KLD viser til at det er flere mulige endringer i dagens skadefellingsbestemmelse som kan vurderes i oppfølgingen av Stortingsflertallets merknader. Særlig aktuelt er de konkrete vilkårene som fremgår av rovviltforskriften § 12 med kommentarer:

- a) Dagens krav om at det må være *vesentlig skade* for å kunne tillate skadefelling av kongeørn.
- b) Dagens krav om at *felling kan rettes mot bestemte skadegjørende individer*.
- c) Dagens krav om at det *ikke er anledning til å tillate felling av kongeørn forut for skade*. Departementet vurderer om kravet bør gjøres noe mindre strengt, sett i sammenheng med vurderinger av kravene under bokstav a) og b) over.
- d) Dagens krav om at *andre tiltak for å forebygge skade er utprøvd i rimelig utstrekning før eventuell felling av kongeørn*.
- e) I dag har Fylkesmannen myndigheten til å vedta eventuell skadefelling av kongeørn. Dette uten nærmere føringer gjennom kvotefastsettelse fra rovviltnemndene eller Miljødirektoratet.

LMD mener flere av de omtalte, mulige endringene i rovviltforskriften bør gjennomføres og gis generell gyldighet i områder der tap av beitedyr til kongeørn er et problem (og ikke begrenses til prosjektområdene på Fosen og i Troms), slik at vilkårene for skadefelling av kongeørn i større grad harmoniseres med det som gjelder for skadefelling av andre rovviltarter.

Dette innebærer bl.a. at krav om å identifisere skadegjører før skadefelling frafalles (pkt. b) og at det ikke stilles strengere krav til skadeomfang enn det som gjelder for annet rovvilt (pkt. a). Vi viser i den sammenheng blant annet til det som er anført i høringsbrevet, om at de fleste søknader om tillatelse til skadefelling er avslått med begrunnelse i skadeomfanget eller at det ikke har vært tilstrekkelig kunnskap til å rette felling mot bestemte individer.

Videre mener vi det bør klargjøres at felling for å avverge skade kan tillates, selv om skadesituasjonen ikke er akutt, eksempelvis ved større skadeomfang i samme område over flere år (modifisering av kravet i punkt c)

Endringer på disse punktene vil etter vår vurdering imøtekomme komitéflertallets ønske om endringer av bestemmelsene om skadefelling, som målrettet kan bidra til færre tap av beitedyr til kongeørn i områder med særskilt skadeomfang.

Vi deler ellers Klima- og miljødepartementets vurdering av at det er viktig å søke mer kunnskap om årsakssammenhenger og effektive tiltak rettet mot ørn og/eller beitedyr, men mener at det samtidig er nødvendig å gjøre tiltak ut fra eksisterende kunnskap også i forhold til kongeørn, jf. blant annet den todelte målsettingen i rovviltpolitikken.

I vurdering av kravet om at andre tiltak for å forebygge skade er utprøvd i rimelig utstrekning (pkt. d) mener LMD at tiltak som er jordbruks- og reindriftsfaglig relevante og har effekt, vil være aktuelle. Tiltak som innskrenker forutsetninger for levedyktig næringsmessig utnyttelse av utmarksbeitene, vil imidlertid ikke være i tråd med den todelte målsettingen i rovviltpolitikken. Dette vil f.eks. gjelde utstrakt bruk av forsinket slipp av sau og intensivering av tilsyn under reinkalvingen og kalving innenfor gjerde, jf. innspill fra bl.a. Sametinget.

Ellers ser vi fram til de videre prosjektene på Fosen og i Troms. Vi anbefaler at prosjektene innrettes slik at erfaringsbasert kunnskap om ørn og tap av beitedyr innhentes, vurderes og synliggjøres i prosjektene.

Med hilsen

Kristin Nummedal (e.f.)
avdelingsdirektør

Per Finset
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer